

# KOLLEGIEBYEN AVEDØRE HOLME

Indkvarteringen af fremmedarbejdere blev forsøgt løst på forskellige måder både af staten, af de enkelte kommuner og af private.

I efteråret 1970 gik staten, hovedstadskommunerne og Dansk Arbejdsgiverforening sammen om planer for en kollegieby med introduktionscenter til fremmedarbejdere beliggende i Avedøre vest for København.



*Nye tilflyttere til Kollegiebyen i Avedøre. Foto: Uwe Bødewadt.*

## **30 mand per køkken**

Projektet bestod af 6 "landsbyer" bestående af 119 værelser på 8½ m<sup>2</sup> – dvs. i alt 714 værelser. Her kunne fremmedarbejdere indkvarteres i maks. 6 måneder. Foruden værelserne skulle hver landsby have et opholdsrum per ca. 30 beboere, et køkken per 30 beboere, en brusekabine per 7½ beboer og et toilet per 5 beboere.

Der blev forhandlet med supermarkedet IRMA om drift af cafeteria, Dansk Arbejdsmands og Specialarbejder Forbund, DASF, skulle leje lokaler, og AOF skulle arrangere undervisning i dansk sprog og samfundsforhold.

Desuden skulle komplekset rumme et introduktionscenter med tolke, konsulenter og socialrådgivere. Lejen af værelserne skulle holdes nede på ca. 210 kr./md. for at sikre, at beboerne havde råd til at bo der. Desuden blev der stillet krav om, at de skulle spise mindst et måltid i cafeteriaet. I praksis kom lejen til at være 275 kr./md. inkl. rengøring og rent sengetøj to gange om måneden.

Grunden, hvor kollegiebyen skulle bygges, blev lejet, og udlejer, Glostrup kommune, betingede sig, at boligerne var midlertidige, begrænset til 5 år. Grunden blev derfor lejet fra 1. januar 1972 til 1. januar 1977.

## **Det forfejlede projekt**

Projektet slog fejl fra begyndelsen. Allerede i februar 1972 havde byggeriet et driftsunderskud på 200.000 kr. om måneden. For det første stagnerede indvandringen pga. indvandrerstopet i december 1970. I november 1971 argumenterede man i arbejdsministeriet for, at man ikke behøvede at anlægge et introduktionscenter, fordi arbejdsindvandringen var midlertidig, og at der nok slet ikke blev behov for det. Det manglende center betød, at Dansk Arbejdsgiverforening trak sin støtte på 1,5 mio. kr. tilbage.

For det andet viste det sig vanskeligt at leje værelserne ud. I januar 1973 var der således kun lejet 120 af de i alt 714 værelser ud – heraf 63 til fremmedarbejdere. En af årsagerne til den manglende succes var, at arbejderne så kollegiebyen som en mulighed for myndighederne for at holde kontrol med dem.

## **Anbringelser**

Udlejningen af værelser i Avedøre blev bl.a. foretaget til virksomheder med fremmedarbejdere. Ideen om 6 måneders ophold blev hurtigt tilsidesat. I august

1971 var der tilsagn fra 3 virksomheder med efterspørgsel efter værelser. Derudover undersøgte skibsværftet B&W muligheden for at genhuse ca. 200 arbejdere fra logiskibene Øbo og Nybo til Avedøre. I februar 1973 forhørte Hotel Østerport sig om plads til finske stuepiger.

## **De utilfredse beboere**

Udtalelser i Fremmedarbejderbladet fra april 1972 viser, at lejerne langt fra var tilfredse med forholdene. En klagede over trafikforbindelserne, der gjorde, at han for at arbejde i Glostrup havde transportudgifter på 100 kr. per måned og skulle bruge megen tid på transport. En anden havde svært ved at få ro til at sove, når han havde skifteholdsarbejde.

En tredje var utilfreds med, at køkkenet bestod af to kogeplader til 30 lejere.

*"Måske kommer der også en, der vil spise svinekød i det rum, hvor jeg skal lave mad og spise",* sagde han.

Der var også utilfredshed med kravet om at spise i det planlagte cafeteria, og med at vandet kun var varmt i en ud af fire brusere. I det hele taget var begejstringen for projektet begrænset. Ud af de ca. 200 arbejdere fra B&W ønskede kun ca. 30 at flytte til Avedøre, fordi afstanden til arbejdsstedet var for lang.

Fiaskoen betød, at man allerede i slutningen af 1972 overvejede at afvikle projektet. En række forslag til at finde en anden anvendelse for byggeriet blev fremsat – og afvist herunder et vandrehjem, et ridecenter og en skole for civile værnepligtige. Resultatet blev, at de deltagende kommuner overtog byggeriet 1. maj 1973. Kollegiebyen i Avedøre er således et eksempel på en central løsning på fremmedarbejdernes indslusning og boligforhold, der ikke fungerede.